

Ogłaszamy II-gą subskrypcję na drzeworyty

Po roku

Gdy rok temu ogłosiliśmy na łamach „ABC” pierwszą subskrypcję na drzeworyty, ani spodziewaliśmy się, że skromnie pomyślana akcja nasza przybierze tak wielkie rozmiary. Rzecz wyszła z polemiki prasowej.

— Dlaczego polskie drzeworyty są tak drogie? — postawiono pytanie.

— Muszą być drogie — odpowiedzieli graficy — bo jest mało zbytu, bo nasze społeczeństwo widocznie nie odczuwa potrzeby grafiki.

— A może tylko zubożałe społeczeństwo nie może sobie pozwolić na wysokie ceny polskiej grafiki? — wyraziliśmy wątpliwość.

— Czy nie warto byłoby spróbować cen obniżyć?

— Doskonale! — brzmiała odpowiedź grafików. — Moglibyśmy bardzo znacznie obniżyć ceny, gdybyśmy wiedzieli, że zwiększą się sprzedaż, gdybyśmy mieli zagwarantowane, że sprzedamy większą ilość odbitek każdego drzeworytu.

— No, to ogłaszamy subskrypcję! — zaproponowała redakcja „ABC”. — Może wśród czytelników znajdą się chętni nabywcy przy obniżonej cenie. A jeśli się znajdą, to transakcja będzie mogła dojść do skutku.

I subskrypcja została ogłoszona. Dwunastu znakomitych grafików zadeklarowało gotowość sprzedaży drzeworytów po cenie obniżonej blisko pięciokrotnie (od 6 do 10 zł., gdy na wystawach ceny wahały się od 30 do 50 zł.), ale pod warunkiem, że na każdy drzeworyt zgłosi się co najmniej 20 nabywców.

Uda się, czy nie uda?

Rezultaty akcji przeszły naszymi oczekiwania. Nietylko, że wszystkie drzeworyty zostały w subskrypcji pokryte, ale większość drzeworytów została pokryta kilkakrotnie. Ogółem na skutek naszej akcji zamówili czytelnicy nasi 1638 drzeworytów, z czego Warszawa dała 959 zamówień, a prowincja 679. Połowa spośród grafików dostała powyżej setki zamówień, a mianowicie: Bartłomiejczyk 323, Cieślowski 310, Skoczylas 243, Chrostowski 193, Goryńska 152 i Kulisiewicz 102. Pokażne również ilości drzeworytów zamówiono u Konarskiej, Duninówny, Wąsowicza, Gardowskiej, Gardowskiego i Podolskiego.

Subskrypcja zeszłoroczna udowodniła, że między społeczeństwem a grafiką stała dotąd mur tylko wysoka cena, i że przy obniżeniu ceny, przy dostosowaniu jej do kieszeni zubożającego inteligenta, a zarazem przy pewnej propagandzie prasowej — grafika polska może liczyć na zbyt olbrzymi.

Subskrypcja, ogłoszona przez „ABC” uodostępniła grafikę szerokim rzeszom naszych czytelników, rozbudziła zamiłowanie do drzeworytnictwa, ba, w niejednym odbudziła żłk kolekcjonerską.

— Kiedy ogłosicie drugą subskrypcję? — pytano nas niejednokrotnie w ciągu ostatnich miesięcy. Postanowiliśmy więc po ułpynie roku powtórzyć zeszłoroczną akcję.

Druga subskrypcja

Przystępujemy do niej bogaci w doświadczenia zeszłoroczne, które pozwoliły nam tegoroczną subskrypcję przygotować znacznie lepiej i usprawnić.

Podobnie, jak w zeszłym roku, subskrypcję organizujemy w ściśle porozumieniu ze Stowarzyszeniem „Ryt”, grupując najwybitniejszych polskich drzeworytników. Wszyscy graficy, których reprodukcje zamieszczamy dziś w numerze, są członkami „Rytu”.

Znajdą czytelnicy wśród nich starych znajomych z zeszłorocznej subskrypcji. Niestety, brak już twórcy współczesnego drzeworytnictwa polskiego, s. p. Władysława Skoczylasa, który osierocił grafikę naszą przed kilku miesiącami. Jego drzeworyty, które czytelnicy nasi otrzymali podczas zeszłorocznej subskrypcji, były jedynymi z ostatnich prac, podpisanymi przez wielkiego artystę przed śmiercią.

Spośród artystów, którzy brali udział w zeszłorocznej subskrypcji, do drugiej subskrypcji zgłosili ochotnie swój udział prof.

Edmund Bartłomiejczyk, Stanisław Ostoja Chrostowski, Tadeusz Cieślowski, Marja Dunin.

14 - tu najwybitniejszych grafików zgłosiło swe drzeworyty na subskrypcję

W akcji „ABC” biorą udział najwybitniejsi drzeworytnicy polscy, zrzeszeni w stowarzyszeniu „Ryt”. Oto ich lista:

EDMUND BARTŁOMIEJCZYK

Artysta o światowej sławie. Wychowanek krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, którą ukończył w r. 1912, b. docent Wydziału architektury Politechniki Warszawskiej, obecnie (od r. 1930) profesor grafiki użytkowej w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wraz z Skoczylasem jest współtwórcą współczesnego drzeworytnictwa polskiego.

W latach 1912—1920 otrzymał około 95 nagród na konkursach publicznych z dziedziny architektury, sztuki stosowanej i grafiki. Na Międzynarodowej Wystawie Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu (1928) otrzymał dwa złote medale za plakaty i ilustracje książek, oraz dwa złote medale za prace graficzne, wystawione na P. W. K. w Poznaniu (1929). Jest członkiem honorowym Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w Budapeszcie. Słynne są jego ilustracje książek (m. p. „Popiołów” Zeromskiego), a ryciny jego znajdują się w wielu muzeach zagranicznych.

Na subskrypcję w „ABC” zgłosił prof. Bartłomiejczyk drzeworyt p. t. „W Łany Poniedziałek”, obniżając cenę do 10 zł.

STANISŁAW OSTOJA-CHROSTOWSKI

Jeden z najwybitniejszych grafików polskich. Wychowanek warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (prof. Skoczylasa), poświęcił się specjalnie drzeworytnictwu. Ilustrował szereg książek (m. in. „Święto kawalerji w Krakowie”, „Księga ku czci poległych lotników”). Pracuje przeważnie dla zagranicy, gdzie jest szeroko znany, ostatnio dostał zamówienie na opracowanie w drzeworycie bibliofilskiego wydania „Pana Tadeusza” dla Limited Edition Club w New Yorku.

Otrzymał nagrody na międzynarodowej wystawie drzeworytów w Chicago (1931), na międzynarodowej wystawie w Los Angeles (1931), „mention honorable” w Los Angeles (1932) oraz nagrodę Ministerstwa W. R. i O. P. oraz zaszczytne wyróżnienie na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie (1933).

Na subskrypcję w „ABC” zgłosił Chrostowski drzeworyt „Ucieczka do Egiptu”, nagrodzony w Chicago i zakupiony do wielu muzeów zagranicznych, obniżając cenę do 8 zł.

TADEUSZ CIEŚLEWSKI (syn)

Czołowy grafik polski, wychowanek Wydziału architektury Politechniki Warszawskiej oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (rzeźba u Wittiga i grafika u Skoczylasa). Wystawia w kraju i zagranicą. Ilustrował szereg książek („Fiorenza”, „Pieśń o rynku i zaułkach” i in.). Jego akwaforty i drzeworyty z starej Warszawy cieszą się dużą sławą. Jest również publicystą i krytykiem artystycznym, ogłosił szereg prac drukiem i szereg artykułów w czasopiśmie „Facyfory”.

Otrzymał nagrody w „Salonach Grafiki”, na Międzynarodowej Wystawie w Los Angeles, na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie, na konkursie na portret Prezydenta i t. d.

Cieślowski zgłosił na subskrypcję w „ABC” drzeworyt „Stare Miasto”, obniżając cenę do 7 zł.

MARJA DUNIN

Świetna graficzka, wychowanica warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (prof. Skoczylasa) zdobyła nagrody w Salonie Grafiki 1930. Ryciny jej zakupione są do Muzeum Śląskiego i Galerji w Ottawie (Kanada).

Duninówna zgłosiła na subskrypcję w „ABC” drzeworyt „Bez pracy niema kolaczy”, obniżając cenę do 8 zł.

Bogna Gardowska - Krasnodębska, Ludwik Gardowski, Wiktorja Goryńska, Tadeusz Kulisiewicz i Wiktor Podolski. Brak dwóch osób (Janiny Konarskiej i Wacława Wąsowicza), do których również zwróciliśmy się, tłumaczy się brakiem gotowych prac, odpowiadającym warunkom subskrypcji, bądź też nieobecnością w Warszawie. Natomiast biorą w tegorocznej subskrypcji udział znakomity grafik Stefan Mrozeński i świetny drzeworytnik Ludwik Tyrowicz, którzy w zeszłym roku spowodowali nieobecność w Warszawie nie mogli wziąć udziału w naszej akcji, oraz trzech wybitnych grafików, nowoprzyjętych członków „Rytu”: Salomea Hładki, Edward Manteuffel i Konstanty Sopoćko.

Ogółem więc w subskrypcji tegorocznej bierze udział czterestu artystów.

Warunki subskrypcji

Każdy z grafików zgłosił do subskrypcji jeden drzeworyt. Reprodukcie czterestu drzeworytów zamieszczamy na 1-ej i 3-ciej stronie dzisiejszego numeru „ABC literacko - artystycznego”. Pod każdą reprodukcją znajduje się nazwisko autora, tytuł drzeworytu, cena, oraz wymiary oryginału w centymetrach, bo drzeworyty zostały przeważnie bardzo znacznie zmniejszone w reprodukcji. W właściwych wymiarach oryginału należy się orientować z cyfr. podanych w podpisie.

Każdy czytelnik może z reprodukcji wybrać sobie jeden, lub więcej drzeworytów i za pomocą kuponu, zamieszczonego w dzisiejszym numerze (lub kilku kuponów), wyciętych z kilku numerów), zadeklarować gotowość ich nabycia. Transakcja dojdzie do skutku, gdy na dany drzeworyt zgłosi się co najmniej 20 nabywców, bo dopiero ta cyfra umożliwi obniżkę ceny, pozwalając artystce na pokrycie własnych kosztów, materiału i pracy.

Codziennie ogłaszając będziemy dla orientacji czytelników liczbę zgłoszeń, które padły na poszczególne drzeworyty.

Kupony nadsyłać można (lub składać w redakcji), począwszy od dnia dzisiejszego. Subskrypcja trwać będzie tylko przez tydzień, t. j. do dnia 22 b. m. Po tym terminie zgłoszeń przyjmować już nie będziemy. Obniżka cen drzeworytów, zadeklarowana przez artystów, ważna jest tylko na czas trwania subskrypcji.

Obniżka ceny jest bardzo znaczna. Wszystkie drzeworyty, które są przedmiotem subskrypcji, kosztują przez czas trwania naszej akcji 6 — 10 zł. (na wystawach kosztują normalnie 30 — 50 zł.). Należy tu dodać, że wobec sukcesu zeszłorocznej subskrypcji, tego roku zgłosili przeważnie artyści drzeworyty znacznie większe, niż zeszłego roku, a po tej samej cenie.

Zamówione kuponami drzeworyty będą do odebrania dla czytelników warszawskich, bądź też wysłane zostaną czytelnikom pozawarszawskim od dnia 1-go listopada. Czytelnicy pozawarszawscy otrzymają drzeworyty za pobraniem pocztowym, z doliczeniem kosztów przesyłki i opakowania. Czytelnicy warszawscy odebrać będą mogą zamówione drzeworyty w redakcji, po opłaceniu zadeklarowanej sumy. Każdy drzeworyt będzie własnoręcznie podpisywany przez autora.

W obecnej fazie subskrypcji redakcja pieniędzy nie przyjmuje, bowiem dojdzie do skutku transakcji zależne jest od zgłoszenia się co najmniej 20 osób na poszczególny drzeworyt.

Na jednym kuponie można zgłaszać tylko jeden drzeworyt. Kto pragnie zgłosić gotowość nabycia większej ilości drzeworytów (a każdy ma prawo!), musi to uczynić na kilku kuponach, bądź to nabywając większą ilość dzisiejszego numeru, bądź też oczekując na następne kupony, które zamieszczamy będziemy w „ABC” codziennie przez tydzień.

Wystawa

Wszystkie drzeworyty, które reprodukujemy w numerze, są od dziś wystawione w redakcji ABC (ul. Nowy Świat 22, w podwórzu, trzecie wejście w lewej oficynie). Wystawa dziś, w niedzielę, otwarta jest tylko od godz. 12-ej do 2-ej, począwszy zaś od jutra (poniedziałek) będzie otwarta codziennie tylko od godz. 4-ej do 6-ej popołudniu. Wstęp, oczywiście, bezpłatny.

Drzeworyty wystawione są w takiej formie (w passe-partout), w jakiej otrzymają je zamawiający.

BOGNA GARDOWSKA-KRASNODĘBSKA

Czołowa graficzka polska, wychowanica warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (prof. Skoczylasa). Otrzymała srebrny medal za prace graficzne na P. W. K. w Poznaniu (1929), nagrodę miasta Warszawy w I Salonie IPS-u (1930), nagrodę honorową w II Salonie IPS-u (1931), nagrodę miasta Warszawy na wystawie Rytu (1932), srebrny medal za cykl drzeworytów „Droga krzyżowa” na Międzynarodowej Wystawie Religijnej w Padwie (1932), oraz nagrodę Funduszu Kultury Nar. na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie (1933).

Gardowska zgłosiła na subskrypcję w „ABC” drzeworyt „Sieci”, nagrodzony na II-gim Salonie IPS-u, obniżając cenę do 10 zł.

LUDWIK GARDOWSKI

Jeden z najznakomitszych grafików polskich, twórca pierwszej polskiej czcionki zdobniczej, za którą otrzymał złoty medal na Międzynarodowej Wystawie Sztuk Dekoracyjnych w Paryżu w roku 1926 i na tejże wystawie dyplom Grand Prix za plakat. Przez szereg lat był współredaktorem miesięcznika „Grafika Polska”. Od

r. 1924 do 1929 prowadził wykłady kompozycji książki na Wydziale Grafiki w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i od r. 1929 prowadzi wykłady literatury i grafiki użytkowej w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Gardowski zgłosił na subskrypcję w „ABC” drzeworyt „Okno”, obniżając cenę do 10 zł.

WIKTORJA GORYŃSKA

Świetna graficzka, wychowanica Warsz. Akademii Szt. Pięknych (prof. Skoczylasa), nagrodzona w „Salonie Grafiki” Pols. Zw. Art. Graf. Na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie otrzymała „mention honorable”. Ryciny jej zostały zakupione do zbiorów publicznych w Anglii i Ameryce. Ostatnio, na Międzynarodowej Wystawie Sztuki Kobięcej w Florencji zdobyła złoty medal za drzeworyt „Pieta”.

Ten właśnie nagrodzony złotym medalem drzeworyt zgłosiła Goryńska na subskrypcję w „ABC” obniżając cenę do 10 zł.

SALOMEA HŁADKI

Doskonała graficzka, wychowanica warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Wystawiała na wielu wystawach swe prace gra-

ficzne. Na subskrypcję w „ABC” zgłosiła drzeworyt „Widok Gerlachowej”, obniżając cenę do 6 zł.

TADEUSZ KULISIEWICZ

Jeden z najwybitniejszych grafików polskich, wychowanek warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. W roku 1928 zdobył I-szą nagrodę w Salonie Grafiki, w następnym roku zdobył pierwszą nagrodę miasta Krakowa na wystawie krakowskiej i srebrny medal na P. W. K. w Poznaniu, w roku 1933 na wystawie Biennale w Wenecji jego drzeworyty zakupił król włoski. Ostatnio zdobył Kulisiewicz najwyższe odznaczenie na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w IPS-ie. Słynne są jego teki drzeworytów z Szlembaru.

Kulisiewicz zgłosił na subskrypcję w „ABC” drzeworyt „Kobieta z różanecem”, obniżając cenę do 8 zł.

STEFAN MROZEWSKI

Jeden z najznakomitszych grafików polskich, wychowanek warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (prof. Skoczylasa). Od roku 1924 przeniósł się na stałe do Paryża, obecnie mieszka stał w Amsterdamie. Drzeworytnik sławy europejskiej. Ilustrował szereg książek (m. in. „Don Kichota”).

Otrzymał złoty medal na PWK w Poznaniu, medal brązowy w Zachęcie, szereg nagród w Salonach Grafiki, najwyższe odznaczenie na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie.

Na subskrypcję w „ABC” przysłał Mrozeński z Amsterdamu drzeworyt „Madonna”, obniżając cenę do 10 zł.

EDWARD MANTEUFFEL

Świetny grafik, wychowanek warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Na subskrypcję w „ABC” zgłosił drzeworyt „Widok Lucyna”, obniżając cenę do 6 zł.

WIKTOR PODOLSKI

Czołowy grafik polski, wychowanek warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (prof. Tichego i prof. Skoczylasa). Otrzymał szereg odznaczeń na konkursach graficznych (konkurs na portret Prezydenta, konkurs na portret biskupa bibliofila Żalskiego, konkurs na temat sportowy). Otrzymał najwyższe odznaczenie honorowe na Międzynarodowej Wystawie Drzeworytów w Warszawie oraz nagrodę Ministerstwa W. R. i O. P. (1933). Pracę jego znajdują się w wielu muzeach i zbiorach zagranicznych. Jest również publicystą i krytykiem artystycznym. Opublikował szereg prac drukiem (m. in. „Początki drzeworytu”). Pierwszy wprowadził w Polsce technikę ryty wielokrotnego. Od r. 1928 jest profesorem grafiki w Szkole Zdobnicstwa Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej.

Na subskrypcję w „ABC” zgłosił Podolski drzeworyt „Kopanie szparagów”, obniżając cenę do 8 zł.

KONSTANTY M. SOPOĆKO

Świetny grafik, wychowanek Warszawskiej Akademii Szt. Pięknych (prof. Skoczylasa i Lenarta). Otrzymał nagrodę na międzynarodowej wystawie exlibrisu w Los Angeles.

Na subskrypcję w „ABC” zgłosił Sopoćko drzeworyt „Przekupka”, obniżając cenę do 9 zł.

LUDWIK TYROWICZ

ŚWIETNY grafik, wychowanek Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (prof. Skoczylasa), wystawiał na szereg wystaw w kraju i zagranicą. Obecnie osiedlił się we Lwowie, gdzie bierze żywy udział w życiu organizacji artystycznych.

Na subskrypcję w „ABC” przysłał Tyrowicz drzeworyt „Motyw z Rzymu”, obniżając cenę do 8 zł.

Do Redakcji ABC

Warszawa, ul. Nowy Świat 22.

Niniejszem zgłaszam gotowość nabycia drzeworytu

(nazwisko autora)

(tytuł dzieła)

w cenie subskrypcyjnej ..... zł.

W razie gdy na drzeworyt powyższy zgłosi się co najmniej 20 nabywców i redakcja „ABC” ogłosi, że transakcja doszła do skutku, zobowiązuję się zakupić drzeworyt po wyżej zadeklarowanej cenie.

Imię, nazwisko i zawód subskrybenta: .....

Dokładny adres: .....

- Tydzień książki**
- WEDŁUG DANYCH ZJEDNOCZONYCH ORGANIZACJI KSIĘGARSKICH
- BAXTER G. O.**: Pościąg. Powieść z dzikiego Zachodu. Przełożył dr. I. P. Zajaczkowski. 8° str. 287. Warszawa 1934. „Rój”. Zł. 3.—.
- BÖRKSTEN ELLI**: Główna kobieta. Cz. II. Systematyka i melodia. Thim. Jadwiga Mayówna. 8° str. 596. Kraków 1934. Nasza Księgarnia. Zł. 10.—.
- BOWKIEWICZ J.**: Próba sukcesyjnej interpretacji palafaurnej jezior Troickich. 8° str. 44. Warszawa 1934. Biblioteka Polska. Zł. 2.—.
- BÖBE W. inż.**: Rentowność przemysłu nartowego w Polsce. 8° str. 20. Warszawa 1934. Dom Książki Polskiej. 0.50.
- BARTEL Z. kpt.**: Walka gazowa i obrona przeciwgazowa. Wyd. 3-cie przepracowane i rozszerzone. 8° str. XII i 247 z 57 rys. Warszawa 1934. Główna Księg. Wojskowa. Zł. 5.50.
- BERENT W.**: Nurt. Opowieści biograficzne. 8° str. 122. Warszawa 1934. Gebethner i Wolff. Zł. 11.—.
- BOBEK P.**: Przegląd dzieł chópa polskiego. Wyd. 2-gie. 8° str. 215. Kraków 1934. Gebethner i Wolff. Zł. 3.—.
- BYSTRON JAN ST. prof.**: Dzieje obyczajów w dawnej Polsce. Wiek XVI — XVIII. T. II. 246 ilustracji w tekście oraz 32 tablice oddzielne. 4° str. 576. Warszawa 1934. Trzaska, Evert i Michalski. Zł. 50.—.
- DMOCHOWSKI A. i ZIEMBECKI S.**: Przyroda nieożywiona. Wskazówki metodyczne dla nauczyciela. Cz. II, obejmująca program kl. VI szkoły powsz. ze 109 ilustr. 8° str. 152. Wilno 1934. K. Rutski. Zł. 2.—.
- FRYDRYCHOWICZ J. inż.**: Ze studiów nad harczatką sosnową. 8° str. 35. Warszawa 1934. Biblioteka Polska. Zł. 1.50.
- GAERTNER H.**: Gramatyka współczesnego języka polskiego. Cz. III. I. Słownictwo. 8° str. XI i od 207 — 342. Lwów 1934. Książnica-Atlas. Zł. 4.80.
- GOLDBERGER ST.**: Podmiotowe prawo narodów w doktrynie i praktyce. 8° str. 20. Kraków 1934. Dom Książki Polskiej. Zł. 1.20.
- HIRSCHBERG ADOLF dr.**: Żydz i Polska. Szkice publicystyczne. 8° str. 101. Wilno 1934. Gebethner i Wolff. Zł. 2.—.
- HOFMOEL ST. dr. adw.**: Oddzielenie średniej własności ziemskiej czy likwidacja? Temat do dyskusji. 8° str. 35. Warszawa 1934. F. Hölsiek. Zł. 1.20.
- JANUSIAK ZYGM.**: Zasady sztuki sprzedawania. 8° str. 47. Bydgoszcz 1934. Księg. Św. Wojciecha w Poznaniu.
- KRZYWICKA I.**: Sad idzie. Przemowa M. Eltingera. 8° str. 220. Warszawa 1933. „Rój”. Zł. 3.—.
- KUCHTA JAN dr.**: Książka zakazana jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie dojrzewania. 8° str. 154. Warszawa 1934. M. Arct. Zł. 5.—.